

SU ÜRÜNLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
SUCUL OMURGALI CANLI DENEYLERİ YEREL ETİK KURUL
YÖNERGESİ

(YÖNERGE NO: 2025/13)

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Su Ürünleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-Eğirdir bünyesinde sucul omurgalı canlı kullanılan deneysel, bilimsel ve eğitsel çalışmaların etik ilkeler doğrultusunda yürütülmesini sağlamak için Su Ürünleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Sucul Omurgalı Canlı Deneyleri Yerel Etik Kurulunun (SAREM-SOCYEK) kuruluşu, çalışma yöntemi, sorumluluğu ve işleyişine ilişkin esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, SAREM-SOCYEK'in kuruluş, görev, yetki ve çalışma yöntemine, sucul omurgalı canlı kullanılan deneysel, bilimsel veya eğitsel çalışmaların başvuru, izin, denetim, eğitim ve sertifika programlarına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 20/4/2019 tarihli ve 30751 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan, Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Sucul Omurgalı Canlıların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen,

a) 3R ilkesi: Mümkün olan her durumda, canlı sucul omurgalı canlı yerine bilimsel açıdan geçerli başka alternatif bir yöntem ya da deneme stratejisinin uygulaması, proje hedeflerinden ödün vermeden kullanılacak sucul omurgalı canlı sayısının olabildiğince azaltılması, sucul omurgalı canlılara acı, eziyet, ıstırap çektirecek ve kalıcı hasar yapacak prosedürlerin iyileştirilerek sucul omurgalı canlı refahının artırılmasını,

b) 4'üncü R ilkesi: Yürütülen çalışmaya uygun olarak kullanılan sucul omurgalı canlının bir değer olduğunun bilinerek bilim disiplinine, destekleyicisine ve kamuoyuna karşı sorumlu davranılmasını,

c) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,

ç) Çalışma izni: Kuruluş izni ile yer, proje ve belgeleri uygun bulunmuş, yapılan incelemelerde hiçbir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiş üretici, tedarikçi, kullanıcı ve araştırmaya yetkili kuruluşların faaliyet gösterebilmeleri için Bakanlıkça verilen izin belgesini,

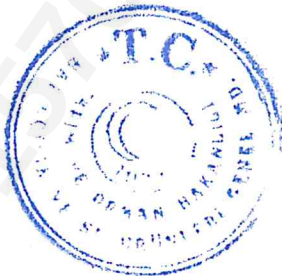
d) Deney: Bilimsel amaçlarla sucul omurgalı canlılar üzerinde gerçekleştirilecek her türlü prosedür veya prosedürler bütünü,

Turgay TURKYILMAZ
Genel Müdür

19.08.2025

- e) Etik: Araştırmalarda kullanılacak sucul omurgalı canlılarla ilgili olarak, insan ve sucul omurgalı canlıların yaşamını ilgilendiren bilimlerde yapılabilecek hareketlerin sınırları, sucul omurgalı canlılara yönelik yapılacak tutum ve davranışa yol gösterici evrensel kuralları,
- f) Genel müdürlük: Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğünü,
- g) Hayvan refahı birimi: SAREM bünyesinde kurulan ve SAREM-SOCYEK adına sucul omurgalı canlıların refahı ve bakımından sorumlu birimini ifade eder.
- ğ) İl müdürlüğü: Tarım ve Orman Bakanlığı il müdürlüğünü,
- h) İyi laboratuvar uygulamaları: Klinik çalışmalar dışındaki sağlık ve çevre güvenliği çalışmalarının planlanması, yapılması, izlenmesi, kaydedilmesi, arşivlenmesi ve rapor edilmesi şartları ve yönetim usulleri ile ilgili kalite sistemini,
- ı) Kullanıcı: Sucul omurgalı canlıları prosedürlerde kullanmaya yetkili olan kişiyi,
- i) Kuruluş: Tarım ve Orman Bakanlığınca çalışma izni bulunan, müştemilatı ile birlikte açık, kapalı, yarı açık, her türlü sabit ya da taşınabilir tesis, bina veya binalar grubunu,
- j) Müdür: Su ürünleri Araştırma Enstitüsü Müdürünü,
- k) Proje: Tanımlanmış bilimsel bir amacı olan ve bir ya da daha fazla prosedürü kapsayan iş programını,
- l) Prosedür: Sucul omurgalı canlıların yalnızca organları veya dokularını kullanmak için öldürölmesi hariç; sucul omurgalı bir canlının doğumu, kuluçkadan çıkması, herhangi bir biçimde genetiği değiştirilmiş sucul omurgalı canlı soyunun oluşturulması ve devam ettirilmesi süreçlerini de kapsayan, invaziv veya invaziv olmayan, bilinen veya bilinmeyen sonuçları olan deneysel, bilimsel veya eğitici amaçlar için sucul omurgalı canlıda iyi veterinerlik uygulamalarına uygun olarak bir iğnenin batırılmasıyla oluşan ağrıya eşit veya daha fazla ağrı, eziyet, sıkıntı veya kalıcı hasara yol açaabilen kullanımını,
- m) SAREM: Su ürünleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünü-Eğirdir/ISPARTA,
- n) SAREM- SOCYEK: Su Ürünleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-Eğirdir/ISPARTA Sucul Omurgalı Canlı Deneyleri Yerel Etik Kurulunu,
- o) Sekreteryaya: Su Ürünleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-Eğirdir/ISPARTA Sucul Omurgalı Canlı Deneyleri Yerel Etik Kurulu çalışmalarında gerekli koordinasyonu sağlayan, yazışmaları yapan ve kayıtları tutan kişi veya kişileri,
- ö) SOCMEK: Sucul Omurgalı Canlı Deneyleri Merkezi Etik Kurulunu,
- p) SOCYEK: Sucul Omurgalı Canlı Deneyleri Yerel Etik Kurulunu,
- r) Sucul omurgalı canlı: Yunus ve balinalar (Cetacea) hariç olmak üzere, yaşamının tüm evrelerini veya bir bölümünü suda geçirmek zorunda olan balıklar (Pisces), kurbağalar (Amphibia) gibi omurgalı canlıları,
- s) Sucul omurgalı canlı kullanım sertifikası: Sucul omurgalı canlıların bilimsel amaçlı kullanımına ilişkin olarak SOCMEK tarafından eğitim konuları belirlenmiş programa kayıt yaptırarak devam ve başarı şartlarını yerine getiren kursiyerlere verilen belgeyi ifade eder.
- ř) Sorumlu yönetici: Kuruluşun yönetim ve işletmesinden kuruluş sahibi ile birlikte sorumlu olan veteriner hekimi, su ürünleri, balıkçılık teknolojisi, su bilimleri ve mühendisliği, biyoloji, zooloji ve hidrobiyoloji alanlarında lisans veya lisansüstü eğitim almış olanları,

P. C. Turgay
Turgay TURKAYILMAZ
Genel Müdür

19.08.2025

İKİNCİ BÖLÜM

Su Ürünleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-EĞİRDİR/ISPARTA Sucul Omurgalı Canlı Yerel Etik Kurulu Kuruluşu, Görev Süresi, Çalışma Yöntemi, Görev ve Yetkileri

SAREM-SOCYEK 'in kuruluşu

MADDE 5- (1) SAREM-SOCYEK; Başkan, başkan yardımcısı, sekreteryaya, üyeler, refah birimi sorumlusu ve üyeleri dâhil en az 5 en fazla 11 üyeden oluşur. SAREM-SOCYEK üyeleri;

a) SAREM bünyesinde sucul omurgalı canlı yetiştirilmesi, üretilmesi ile ilgili ünitelerde çalışan ve bakımından sorumlu, sucul omurgalı canlı kullanım sertifikasına sahip, en az iki yıl tecrübeli; veteriner hekimi, su ürünleri, balıkçılık teknolojisi, su bilimleri ve mühendisliği, biyoloji, zooloji ve hidrobiyoloji alanlarından birisinde lisans veya lisansüstü eğitim almış kriterlere sahip en az bir üye,

b) SAREM bünyesinde sucul omurgalı canlılar ile çalışma yapan bölümlerden en az bir üye,

c) SAREM-SOCYEK bünyesinde sucul omurgalı canlılarla çalışma yapılan bilim dallarında doktora derecesine sahip bir üye,

ç) SAREM ile çıkar ilişkisi olmayan ve sucul omurgalı canlılar ile ilgili faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşuna kayıtlı T.C. vatandaşı bir üyeden oluşur.

SAREM-SOCYEK'e atanma ve görev süresi

MADDE 6- (1) SAREM-SOCYEK'in başkanı, başkan yardımcısı, üyeler, sekreteryaya ve refah birimi üyeleri SAREM Müdürü tarafından atanarak ilan edilir. SAREM-SOCYEK'in düzenli çalışması, başvuruların alınması, değerlendirilmesi ve arşivlenmesi amacıyla ayrı bir çalışma birimi oluşturulur.

a) Atamalar veya onay ile görevlendirilmelere dair değişiklikler bir ay içinde SOCMEK'e bildirilir.

b) SOCYEK başkanı ve sorumlu yönetici SAREM çalışanı olmak zorundadır.

(2) SAREM-SOCYEK üyelerinin görev süresi dört yıldır. Görev süresi biten üye yeniden görevlendirilebilir. İzinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste iki kez toplantıya katılmayan üyenin üyeliği düşer. Üyelik sıfatının ölüm, emeklilik, ayrılma gibi herhangi bir sebeple sona ermesi halinde, yerine aynı usulle ve kalan süreyi tamamlamak üzere ayrılan üyenin niteliklerini taşıyan yeni bir üye görevlendirilir.

SAREM-SOCYEK'in görev ve yetkileri

MADDE 7- (1) SAREM-SOCYEK'in görev ve yetkileri aşağıdakilerden ibarettir.

a) SOCMEK'in belirlediği etik ilkeler ve iyi laboratuvar uygulamaları çerçevesinde kendi çalışma usul ve esaslarını belirleyen yönergeyi hazırlamak.

b) Sucul omurgalı canlılar üzerinde yapılacak tüm işlemlerin etik yönden kabul edilebilir sınırlarını belirleyerek çalışma protokollerini onaylamak veya gerekçeli olarak reddetmek.

T. U. K. I. M. A. Z.
Turgay TÜRKİYILMAZ
Genel Müdür

19.08.2025

c) SAREM içinde sucul omurgalı canlı kullanılması sürecinin etik kurallara uygun olarak sürdürülmesini denetlemek ve bu amaçla gerekli düzenlemeleri yapmak.

ç) Sucul omurgalı canlılar üzerinde yapılacak işlemlerin onaylanmış protokole göre yapılmasını sağlamak ve gerektiğinde sonlandırılmasına karar vermek.

d) Sucul omurgalı canlılar kullanılarak elde edilenlerle aynı veya daha yüksek düzeyde bilgi sağlayabilecek ancak sucul omurgalı canlıların kullanılmadığı veya en az sayıda sucul omurgalı canlının kullanıldığı ya da daha az acı verilen prosedürler içeren alternatif yöntemlerin geliştirilmesine ve doğrulanmasına katkıda bulunacak ve bu alanda araştırmayı teşvik edecek uygulamalar yapmak.

e) Sucul omurgalı canlılarla çalışacak personelin gerekli eğitim almasını sağlamak ve sucul omurgalı canlı kullanım sertifikası bulunması şartıyla sucul omurgalı canlı deneyleri yapılmasına izin vermek. Bu amaçla gerektiğinde sertifika programları düzenlemek.

f) Düzenledikleri sertifika eğitim programları ve eğitim sonunda başarılı olarak sertifika alan kursiyerler ile ilgili bilgileri SOCMEK'e bildirmek.

g) Sucul omurgalı canlılarının üretim, yetiştirme, barındırma ve nakil koşulları ile deneylerin yapıldığı laboratuvar koşullarını ve ekipmanın etik yönden uygun olup olmadığını denetlemek.

ğ) Sucul omurgalı canlı kullanımı ile ilgili her türlü bilgi ve veriyi toplamak, sucul omurgalı canlı yıllık kullanım raporunu hazırlamak ve istatistikî veri tabloları ile yıllık faaliyet raporunu hazırlayarak SOCMEK'e sunmak.

h) Kuruluşlarda oluşan tıbbi atıkların, 25/1/2017 tarihli ve 29959 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine göre izole, bertaraf ve tahliyesi yapılır.

SAREM-SOCYK'in çalışma yöntemi

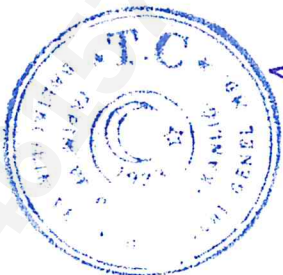
MADDE 8- (1) SAREM-SOCYK aşağıda belirtildiği şekilde çalışır;

a) SAREM-SOCYK salt çoğunlukla, ayda bir defa, SAREM bünyesinde ve önceden ilan edilmiş başkanın belirlediği gündemle toplanır. Başkanın yokluğunda başkan yardımcısı başkanlık yapar.

b) Üyelerin birer oy hakkı vardır. Kararlar oy çokluğu ile alınır. Oy eşitliği durumunda başkanın oyu yönünde karar verilir.

c) Başvurular geliş sırasına göre gündeme konur. SAREM-SOCYK başvurularla ilgili yaptığı değerlendirme neticesinde "uygun", ve gerekçesi belirtilerek "düzeltilmesi gerekir", "koşullu olarak uygun" veya "ret" kararı verir. Proje değerlendirme süresi de dahil toplam kırk iş günü içinde karara varılır ve karar yazılı olarak proje yürütücüsüne bildirilir. Karara katılmayan üye ya da üyeler karşı oylarını gerekçeleriyle yazılı olarak bildirirler. Gerekli hallerde kurul deneyimli uzmanların yazılı görüşüne başvurabilir veya uzmanları toplantıya davet ederek sözlü görüş isteyebilir.

ç) Düzeltilmesi yönünde karar verildiğinde, başvurular yürütücü tarafından düzeltildikten sonra tekrar değerlendirilir. Bunlar için "uygun" ve gerekçesi belirtilerek "koşullu uygun" ya da "ret" kararı verilir.

T. C. İbrahim
Turgay TÜRKYILMAZ
Genel Müdür

19.08.2025

d) İlk başvuruda ya da düzeltildikten sonraki başvuruda “koşullu uygun” kararı verilmiş projeler, kararda belirtilen süre ile izlendikten sonra istenen koşulların yerine getirilip getirilmediği de dikkate alınarak “uygun” ya da “uygun değildir” şeklinde karar verilir.

e) İzin verilen projelerde sucul omurgalı canlıların refahını olumsuz etkileyecek herhangi bir değişiklik olup olmadığı SAREM-SOCYEK bünyesinde kurulan refah birimi tarafından denetlenir. Onaylanan projeye uyulmaması durumunda, verilen izin SAREM-SOCYEK tarafından iptal edilir. İznin iptal edilmesi durumunda; hayvan refahı birimi tarafından, projede kullanılan veya kullanılması öngörülen sucul omurgalı canlı refahının olumsuz yönde etkilenmemesi sağlanır.

f) Etik kurul üyelerine ait başvurular görüşülürken ilgili kurul üyesi toplantıya katılamaz ve oy kullanamaz. Bu durumda SAREM-SOCYEK toplantı üye sayısı yarıdan bir fazlası olarak değerlendirilir.

g) SAREM-SOCYEK sekreteryası çalışmaların ve kayıtlarının düzenli tutulmasını sağlar.

SAREM-SOCYEK’in sorumlulukları

MADDE 9- (1) SAREM-SOCYEK’in sorumlulukları aşağıda belirtilen ilkelerle ifade edilmiştir.

a) Bilimsel araştırmalarda kullanılacak sucul omurgalı canlılara kötü muameleleri engellemek.

b) Sucul omurgalı canlılarının bu Yönergenin amaçları kapsamında kullanılmasını sağlamak.

c) Eğitim veya sunum amacıyla kongre, konferans ve seminerlerde ağırlı deneylerin uygun şekilde yapılmasına yönelik bilgilendirme yapmak.

ç) Araştırmalar süresince kullanılan sucul omurgalı canlılara, türüne uygun şartlar hazırlanmasını ve en iyi fizyolojik, davranışsal ve çevresel koşulların teminini sağlamak.

d) Sucul omurgalı canlılarla yapılacak deney amaçlı çalışmaların sorumlu yönetici gözetiminde yapılmasını sağlamak.

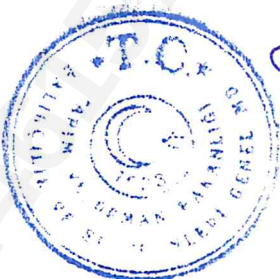
e) Araştırılan bilginin elde edilmesinde geçerliliği ispatlanmış alternatif usuller varsa, sucul omurgalı canlıların deneylerini etik olarak uygun görmemek ve daha önce ayrıntılı olarak yapılmış deneylerin tekrarını önlemek.

f) Bilimsel açıdan güvenilir verilerin, mümkün olan en az sayıda sucul omurgalı canlı kullanılması ve hayvan refahı ilkelerine uygun elde edilmesini sağlamak,

g) Deneyde kullanılarak ölen canlıların doku ve organlarının paylaşılması kapsamında diğer başvurularda değerlendirilmesini sağlamak.

ğ) 4’üncü R ilkesi doğrultusunda kullanılan sucul omurgalı canlının bir değer olduğunu bilinerek ilgili bilim disiplinine, destekleyicisine ve kamuoyuna karşı sorumlu davranılmasını sağlamak.

h) Sucul omurgalı canlılar ile bilimsel araştırma yapacak personelin eğitilmesi için eğitim programlarının düzenlenmesi, sucul omurgalı canlı kullanım sertifika programlarının açılması, düzenlenmesi ve yürütülmesini sağlamak

Turgay TÜRKYILMAZ
Turgay TÜRKYILMAZ
Genel Müdür

19. 08. 2025

1) 3R ilkesi doğrultusunda, sucul omurgalı canlılara acı, eziyet, ıstırap çektirecek ve kalıcı hasar yapacak prosedürlerin iyileştirilerek sucul omurgalı canlı refahının artırılmasını sağlamak.

Hayvan refahı birimi

MADDE 10– (1) Her üretici, tedarikçi, kullanıcı ve araştırmaya yetkili kuruluştaki bir hayvan refahı birimi kurulması zorunludur.

(2) Üretici, tedarikçi ve araştırmaya yetkili kuruluşlar ile kullanıcı kuruluşlarda hayvan refahı birimi, biri sucul omurgalı canlıların refahı ve bakımından sorumlu yönetici olmak üzere en az üç kişiden oluşur.

(3) Birden fazla alanda faaliyet gösteren kuruluşlarda yalnız bir hayvan refahı birimi kurulması yeterlidir. Bu birim kuruluşun izinli tüm faaliyet alanlarıyla ilgili konularda görev yapar.

Hayvan refahı biriminin görevleri

MADDE 11– (1) Hayvan refahı birimi aşağıdaki görevleri yerine getirmekle yükümlüdür:

a) Birimde çalışan personele, sucul omurgalı canlıların elde edilmeleri, bakım, barınma ve kullanımları konularında, hayvanların refahıyla ilgili bilgi vermek.

b) İkame, azaltma ve iyileştirme ilkesinin uygulanması ve bu ilkeyle ilgili teknik ve bilimsel gelişmeler hakkında personele bilgi vermek.

c) Kuruluştaki barındırılan veya kullanılan sucul omurgalı canlıların refahıyla ilgili olarak izleme, raporlama ve takip konularında iş akış şemaları oluşturmak ve bunları gözden geçirmek.

ç) Prosedürde kullanılan sucul omurgalı canlılar üzerindeki etkilerini dikkate alarak projelerin gelişimini ve neticelerini takip etmek ve ikame, azaltma ve iyileştirmeye katkıda bulunabilecek unsurları belirlemek ve tavsiyelerde bulunmak.

(2) Hayvan refahı birimi tarafından verilen herhangi bir tavsiyenin ve o tavsiyeyle ilgili olarak alınan kararların kayıtlarının en az 3 yıl saklanması ve talep edilmesi halinde denetimle yetkili Bakanlık temsilcilerine bu kayıtların gösterilmesi zorunludur.

(3) Bakanlık gerektiğinde hayvan refahı birimine ek görevler verebilir.

Sucul omurgalı canlı ve araştırmalara ilişkin uygulamalar

MADDE 12– (1) Sucul omurgalı canlı ve araştırmalara ilişkin uygulamalar aşağıdaki şekilde yapılır.

a) Sucul omurgalı canlı kullanarak her türlü eğitim, araştırma, uygulama ve test yapmak isteyen veya sucul omurgalı canlılara dokunarak katkıda bulunan öğrenciler, araştırmacılar, akademik, sağlık, teknik ve idari personel sucul omurgalı canlı kullanıcıları olarak kabul edilir.

b) Sadece eğitim-öğretim ile ilgili olarak derslerde kullanılması gereken sucul omurgalı canlılar için öğrencilerde kullanım sertifikası şartı aranmaz. Ancak bu derslerde deneylere katılan bir eğitmenin sertifika sahibi olması şartı aranır.

c) Sucul omurgalı canlı kullanıcıları, sertifika almadan bu canlılar üzerinde deney, eğitim, test amacıyla işlem yapamaz ve çalışma mekânlarında bu canlıları barındıramazlar.

P. C. Kılıç
Turgay TÜRKYILMAZ
Genel Müdür

19.08.2025

ç) Deneylerde kullanılacak sucul omurgalı canlı türlerinin kayıtlı yasal bir üretici ve tedarikçilerinden alınmış olması şartı aranır. Kullanılacak türlerin kültür koşullarında üretilmemesi veya tedarikçiden temin edilememesi durumunda, doğadan toplanması için Genel Müdürlükten izin alma şartı aranır.

d) Üretici çiftliklerinde yapılacak sucul omurgalı canlı çalışmalarında Bakanlıkça verilmiş çalışma izni istenir.

e) Bakanlıktan alınan çalışma izninde belirtilen sucul omurgalı canlılar deneylerde kullanılabilir. İzin alınmayan türler üzerinde deney yapılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru, İzin ve Denetim

İzin zorunluluğu

MADDE 13- (1) SAREM-SOCYEK tarafından projelere azami üç yıl süre ile izin verilir, süre uzatımı talebi olması halinde, talebin gerekçelendirilmesi ve uygun bulunması durumunda ek iki yıl süre verilebilir. Aşağıdaki müdahaleler SAREM-SOCYEK iznine tabi değildir:

- a) Ölü sucul omurgalı canlı veya dokusu, materyalleri, gamet hücreleri ile yapılan prosedürler,
- b) Yumurta ve sperm sağma,
- c) Dışkı ve sürüntü örneği toplama.

Başvurular

MADDE 14- (1) Sucul Omurgalı Canlı Deneyleri Yerel Etik Kuruluna başvuru aşağıdaki gibi yapılır.

- a) SAREM-SOCYEK'e yapılacak başvurular için BAŞVURU FORMU'nun eksiksiz doldurulması gerekir.
- b) SAREM bünyesinde yapılacak olan her türlü araştırma projesi, tez çalışmaları, eğitim amacıyla yapılacak öğrenci uygulamaları ve demonstrasyonlar için başvurular kabul edilir.
- c) Saha araştırmalarının birden fazla ilde yürütülmesi halinde sadece bir yerin SOCYEK onayının alınması yeterlidir.
- ç) Başvurular, proje yürütücüsü tarafından yapılır. Tez çalışmalarında yürütücü, danışman öğretim üyesidir.
- d) Bir araştırmacı, kendi sertifikası olmaması halinde araştırma yürütücüsü olarak başka kişilerle ortak çalışma yapmak amacıyla SOCYEK'e başvurabilir. Kendisinin katıldığı, ancak doğrudan sucul omurgalı canlılarla prosedür uygulamayan araştırmacılar, sertifikalı sucul omurgalı canlı kullanıcılar ile ortaklaşa deneylerini sürdürebilirler.
- e) SAREM-SOCYEK onayı alındıktan sonra projedeki ve çalışmaya katılacak kişilerdeki değişiklikler yürütücü tarafından SAREM-SOCYEK'e yazılı olarak bildirilir ve onayı alınır.

Turgay TÜRKYILMAZ
Genel Müdür

19.08.2025

Projenin hazırlanması

MADDE 15- (1) SAREM-SOCYEK sekreteryası, yapılacak başvuruları değerlendirmek için bir form hazırlar. Formda aşağıdaki bilgilerin bulunması zorunludur:

- a) Proje adı,
- b) Proje yürütücüsü ve diğer araştırmacıların adı, adresi, görev yeri, imzası,
- c) Prosedürün yapılacağı yer ve süresi,
- ç) Sucul omurgalı canlılar üzerinde prosedür uygulayacakların eğitim sertifikaları,
- d) Başvuru tarihi,
- e) Proje önerisi,
- f) Teknik olmayan proje özeti,
- g) Sucul omurgalı canlı kaynakları, sayısı, türü ve yaşı,
- ğ) Sucul omurgalı canlıların üzerinde gerçekleştirilecek prosedürler,
- h) Prosedürlerin sebep olacağı acı, eziyet ve kalıcı hasar düzeyi,
- ı) Kullanılması planlanan anestezi, analjezi ve diğer ağrı kesici yöntemler,
- i) Sucul omurgalı canlıların yaşamları boyunca acı ve ıstırap çekmemesi ya da çektikleri ıstırabın azaltılması için alınacak önlemler,
- j) Prosedürlerin sonlandırılmasında hayvan refahı ilkelerine uygun olarak öldürme metodunun belirlenmesi,
- k) Sucul omurgalı canlıların sayısını ve prosedürlerin sebep olacağı acı, eziyet, ıstırap ya da olası çevresel etkileri asgariye indirmek için uygulanacak deneysel veya gözlemsel stratejiler ile veri analiz usulleri,
- l) Sucul omurgalı canlıların birden fazla projede kullanılıp kullanılmayacağı,
- m) Sucul omurgalı canlıların barındırma, yetiştirme ve bakım şartları,
- n) Projede yer alanların yetkinliği.

Projenin değerlendirilmesi

MADDE 16- (1) Projeler;

- a) Bilimsel, eğitsel veya yasal gerekçeleri,
- b) Sucul omurgalı canlı kullanımı gerekçeleri,
- c) Prosedürlerin hayvan refahı ilkelerine uygun olarak ve çevreye duyarlı şekilde gerçekleştirilmesinin tasarlanması,
- ç) Tahmin edilen bilimsel faydaları ve eğitim yönünden değeri,
- d) Prosedür şiddetinin sınıflandırılması,
- e) Elde edilecek fayda ve sucul omurgalı canlının çekeceği acı,
- f) Öldürme metotları, prosedürler, anestezi, tekrar kullanım, bakım ve barınma şartlarının geçerli mevzuata uygunluğu,
- g) Geriye dönük değerlendirmenin yapılıp yapılmayacağı ve ne zaman yapılacağına karar verilmesi gibi kriterlerine göre SAREM-SOCYEK tarafından değerlendirilir.

(2) SAREM-SOCYEK tarafından proje değerlendirmesini yapacak uzmanların; deney tasarımı, sucul omurgalı canlı deneyleri pratik uygulamaları veya sucul omurgalı canlı bakım ve beslenmesi konusunda yetkin olmasına göre seçilmesine dikkat edilir.

T. C. İLHAN
Turgay TÜRKYILMAZ
Genel Müdür

19.08.2025

19.08.2025

f) Sucul omurgalı canlı kullanım sertifika programında derslerin %70'ine devam etmek zorunludur. Program sonunda yapılacak sınavda başarılı olmak için 100 üzerinden 70 puan almak gerekir.

Sertifika

MADDE 21- (1) Programa kaydolup devam ve başarı şartını yerine getirenlere,

a) Sucul omurgalı canlı kullanım sertifika programlarına kayıt yaptırarak devam ve başarı şartlarını yerine getiren kursiyerlere "Sucul Omurgalı Canlı Kullanım Sertifikası" verilir. Sertifika, SAREM Müdürü ve SAREM-SOCYEK başkanınca imzalanır.

b) SAREM-SOCYEK sertifika eğitim programları sonunda başarılı olarak sertifika alan kursiyerler bilgilerini SOCMEK'e bildirmekle yükümlüdür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Gizlilik

MADDE 22- (1) SAREM-SOCYEK'in yazışmaları gizlidir. Çalışmalarda gerçekleştirilen prosedürler hakkında, o prosedürlerden sorumlu gerçek veya tüzel kişinin izni olmaksızın, kamuoyuna herhangi bir şekilde açıklamada bulunulamaz, bilgi verilemez. Gerekli görüldüğü takdirde Bakanlık tarafından veya Bakanlık izni ile kamuoyuna açıklamada bulunulabilir.

Yönergede yer almayan hususlar

MADDE 23- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde 20/4/2019 tarihli ve 30751 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan "Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Sucul Omurgalı Canlıların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmelik", "Bilimsel Amaçlar için Kullanılan Sucul Omurgalı Canlıların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmeliğe İlişkin Uygulama Esasları Yönergesi" ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 24- (1) Bu Yönerge, SOCMEK tarafından onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25- (1) Bu Yönerge hükümlerini SAREM Müdürü yürütür.

Turgay TURKYILMAZ
Genel Müdür

19.08.2025